

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Кафедра маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Завідувач кафедри

Володимир ПИСАРЕНКО

8 лютого 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка праці і соціально-трудові відносини

освітньо-професійна програма Підприємництво
спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь бакалавр

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2020-2021 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Економіка праці і соціально-трудова відносини» для здобувачів вищої освіти за: освітньо-професійною програмою Підприємництво спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність.

Мова викладання: державна

Розробник: Дядик Тетяна, доцент кафедри маркетингу, к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри маркетингу
Протокол від 8 лютого 2021 року № 14

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Протокол від 08 лютого 2021 року, протокол № 6

Голова

Олена МИХАЙЛОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість годин	120	120
Кількість кредитів	4	4
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	Вибіркова	Вибіркова
Рік навчання (курс)	2	2
Семестр	4-ий	4-ий
Лекції (годин)	16	6
Практичні (годин)	24	4
Самостійна робота (годин)	80	110
Вид підсумкового контролю	залік	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньої-програми: «Економічна теорія», «Безпека життєдіяльності та охорона праці», «Менеджмент», «Правознавство».

3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти широких теоретичних, практичних знань і вмінь щодо економічних процесів у сфері праці, функціонування, розвитку та регулювання соціально-трудових відносин у суспільстві.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань про соціально-економічні аспекти сучасних проблем економіки праці й соціально-трудових відносин; формування практичних навичок і вмінь щодо управління працею та регулювання відносин у соціально-трудовій сфері, аналізу та обґрунтування рекомендацій з удосконалення процесів праці в підприємстві (персонал, продуктивність праці, оплата праці).

Компетентності:

загальні:

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

спеціальні:

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 14. Здатність до аналізу, планування та організації підприємницької діяльності в сучасних умовах.

Програмні результати навчання:

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни

Економіка праці, природа соціально-трудових відносин. Предмет і метод курсу. Місце і завдання дисципліни в системі підготовки фахівців економічного профілю. Поняття і сутність економічної категорії «праця». Якісна і кількісна характеристика праці. Соціально-економічна

роль праці. Зміст і характер праці. Праця як чинник виробництва. Класифікація видів праці. Формування мотивації трудової поведінки працівників. Статистика праці, соціологія праці, ергономіка праці, фізіологія і психологія праці, охорона праці, трудове право.

Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства

Трудові ресурси як соціально-економічна категорія. Формування трудових ресурсів та їх структура. Відтворення трудових ресурсів. Розміщення продуктивних сил як основа розподілу і перерозподілу трудових ресурсів. Види і форми міграції населення. Трудовий потенціал суспільства. Персонал підприємства, обліковий склад, необліковий склад, явочна, фактична чисельність, професія, кваліфікація, спеціальність, рівень кваліфікації, абсолютні показники чисельності персоналу, відносні показники чисельності персоналу, рух персоналу, структура персоналу, оборот кадрів, мобільність, витрати на персонал.

Тема 3. Соціально-трудові відносини як система

Поняття соціально-трудових відносин. Система СТВ: суб'єкти, організаційні форми, типи та принципи функціонування, фактори розвитку соціально-трудових відносин. Рівні соціально-трудових відносин, характеристика суб'єктів сторін та органів, що репрезентують працівників, роботодавців та державу на різних рівнях. Поняття соціальної справедливості та соціального захисту. Основні напрями соціального захисту. Соціальні гарантії. Регулювання соціально-трудових відносин. Роль держави та профспілок у регулюванні соціально-трудових відносин, розвитку соціального партнерства. Характеристика соціально-трудових відносин щодо забезпечення трудових прав та соціальних гарантій працівників: зайнятості, рівня оплати праці, умов праці, охорони праці та відпочинку.

Тема 4. Соціальне партнерство

Сутність терміна «соціальне партнерство». Мета та принципи організації діяльності соціальних партнерів. Історичний аспект розвитку соціального партнерства в Україні. Суб'єкти соціального партнерства. Значення Міжнародної організації праці (МОП) в справі розвитку цивілізованих відносин між партнерами. Об'єднання роботодавців на ринку праці. Роль держави як роботодавця та арбітра на ринку праці. Вплив профспілок як виразника і захисника інтересів працівників на регулювання соціально-трудових відносин. Етапи роботи соціальних партнерів під час підготовки та укладання генеральної й галузевої тарифних угод.

Тема 5. Ринок праці та його регулювання

Ринок праці як складова система ринкового механізму регулювання економічної системи. Умови виникнення ринку праці. Ринок праці: функції та особливості товару «робоча сила». Відтворення відносин у сфері попиту-пропозиції на працю. Кон'юнктура ринку праці, елементи ринку праці: попит, пропозиція, ціна, товар. Особливості аграрного ринку праці. Суб'єкти та об'єкти ринку праці. механізм функціонування ринку праці. Моделі ринку праці. Сегментація ринку праці. Інфраструктура ринку праці.

Тема 6. Соціально-трудові відносини зайнятості

Право на працю і соціальні механізми його реалізації. Законодавчі акти України про зайнятість та соціальний захист населення. Поняття зайнятості населення, види та форми зайнятості. Показники зайнятості. Безробіття та його причини. Види та форми безробіття. Ціна безробіття, Закон Оукена. Показники рівня безробіття. Державні, регіональні та територіальні програми зайнятості. Державна служба зайнятості та її роль щодо працевлаштування безробітних. Політика зайнятості та роль держави в її реалізації.

Тема 7. Організація і нормування праці

Організація праці: основи, напрями, завдання. Поділ праці: поняття, види, значення. Кооперація праці: поняття та форми. Робоче місце: поняття, види, їх оснащення, планування. Поняття та складові умов праці. Фактори виробничого середовища, що впливають на працездатність. Атестація робочих місць, охорона праці та БЖД. Робочий час: поняття та класифікація затрат. Час простоїв та перерв, їх види. Способи вивчення затрат робочого часу та їх види. Послідовність вивчення затрат робочого часу. Показники ефективності використання та втрат робочого часу. Економічна сутність та функції нормування праці. Види норм праці, методи нормування праці. Класифікація норм праці. Порядок перегляду норм праці, оцінювання їх економічної ефективності.

Тема 8. Продуктивність і ефективність праці

Сутність ефективності праці, рівень екстенсивного використання праці, рівень інтенсивного використання праці. Система ефективності праці та фактори її підвищення. Продуктивність праці як основний показник ефективності праці. Методи вимірювання продуктивності праці. Виробіток, трудомісткість, виробнича трудомісткість, повна трудомісткість, натуральний метод продуктивності праці, вартісний метод продуктивності праці, індекси продуктивності праці. Фактори та резерви зростання продуктивності праці, приріст річної продуктивності праці за рахунок працівників та зміни обсягу валової продукції, зрівноважені капітальні вкладення, вартість робочої сили, заміна живої праці капіталом.

Тема 9. Політика доходів і оплата праці

Вартість життя населення, види доходів та витрат, показники диференціації останніх. Основні законодавчо-правові положення регулювання оплати праці в ринкових умовах господарювання та визначення її мінімальних розмірів. Сутність, функції і принципи оплати праці. Форми і системи оплати праці: їх сутність, розрахунок, взаємозв'язок та взаємозалежність. Індивідуальні й колективні системи оплати праці. Системи оплати праці, визначення та види. Тарифна система та її складові елементи. Характеристика складових тарифної системи. Особливості тарифікації робіт у різних галузях. Безтарифна система оплати праці, її особливості. Формування фонду оплати праці на підприємстві.

Тема 10. Планування праці

Методичні положення та особливості планування трудових показників у підприємстві. Планування праці, баланс робочого часу, календарний фонд робочого часу, номінальний фонд робочого часу, ефективний фонд робочого часу, штатний розпис, явочна кількість працівників, середньосписковий склад працівників, економія чисельності робочої сили, формула Розенкранца, нормативний метод планування заробітної плати. Планування показників продуктивності праці. Планування заробітної плати.

Тема 11. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці

Характеристика системи показників аналізу праці та особливості їх розрахунку в сільському господарстві. Аналіз забезпеченості підприємства робочою силою. Аналіз продуктивності праці. Аналіз використання робочого часу. Аналіз трудомісткості виробництва продукції. Аналіз заробітної плати. Облік затрат праці та її оплати в галузі. Аудиторське оцінювання системи організації внутрішньогосподарського контролю праці та її оплати. Аудит використання фонду споживання та розрахунків із оплати праці. Класифікація аудиту, напрямки проведення аудиту, етапи проведення аудиту. Статистична звітність у сфері праці, адміністративна відповідальність за недостовірність показників. Форми статистичної звітності у сфері праці.

Тема 12. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення соціально-трудових відносин

Моніторинг, моніторинг соціально-трудової сфери, соціологічне дослідження, когортне дослідження, панельне дослідження, генеральна сукупність, вибірка, гіпотеза, інтерпретація поняття, операціоналізація поняття, проста випадкова вибірка, систематичний відбір, серійна вибірка, багатоступенева вибірка, комбінована вибірка, багатофазова вибірка, стратифікована вибірка, репрезентативність вибірки, квотна вибірка, організаційно-технологічний план соціологічного дослідження, анкетне опитування, інтерв'ю, спостереження, аналіз документів, соціометричне опитування, тестування, експеримент.

Тема 13. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток соціально-трудових відносин

Історія створення та структура МОП. Методи роботи МОП щодо регулювання соціально-трудових відносин. Основні принципи та права у сфері праці. Декларація МОП основних принципів та прав у сфері праці. Роль та функції Міжнародного бюро праці. Зміцнення трипартизму та соціального діалогу. Діяльність працівників і МОП. Діяльність роботодавців і МОП. Активне партнерство: регіональна діяльність МОП. Центр навчання, досліджень та публікації МОП. Поліпшення політики зайнятості, зміцнення адміністрації праці та системи соціального захисту в рішеннях та конвенціях МОП. Основні конвенції МОП з

питань регулювання зайнятості та оплати праці. Глобалізація та сучасні методи регулювання соціально-трудових відносин.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у т. ч.			усього	у т. ч.		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни	8	2	2	4	7			7
Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	8	2	2	4	9	2		7
Тема 3. СТВ як система	8		2	6	7			7
Тема 4. Соціальне партнерство	8		2	6	7			7
Тема 5. Ринок праці та його регулювання	10	2	2	6	7			7
Тема 6. СТВ зайнятості	10	2	2	6	7			7
Тема 7. Організація і нормування праці	10	2	2	6	11	2	2	7
Тема 8. Продуктивність і ефективність праці	10	2	2	6	7			7
Тема 9. Політика доходів і оплата праці	10	2	2	6	11	2	2	7
Тема 10. Планування праці	10	2	2	6	7			7
Тема 11. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці	10		2	8	7			7
Тема 12. Моніторинг соціально-трудої сфери як інструмент регулювання й удосконалення СТВ	10		2	8	7			7
Тема 13. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток СТВ	8			8	6			6
Усього годин	120	16	24	80	120	6	4	110

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни	2	
2	Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	2	
3	Тема 3. СТВ як система	2	
4	Тема 4. Соціальне партнерство	2	
5	Тема 5. Ринок праці та його регулювання	2	
6	Тема 6. СТВ зайнятості	2	
7	Тема 7. Організація і нормування праці	2	2
8	Тема 8. Продуктивність і ефективність праці	2	
9	Тема 9. Політика доходів і оплата праці	2	2
10	Тема 10. Планування праці	2	
11	Тема 11. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці	2	
12	Тема 12. Моніторинг соціально-трудої сфери як інструмент регулювання й удосконалення СТВ	2	
13	Тема 13. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток СТВ		
	Разом	24	4

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни	4	7
2	Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	4	7
3	Тема 3. СТВ як система	6	7
4	Тема 4. Соціальне партнерство	6	7
5	Тема 5. Ринок праці та його регулювання	6	7
6	Тема 6. СТВ зайнятості	6	7
7	Тема 7. Організація і нормування праці	6	7
8	Тема 8. Продуктивність і ефективність праці	6	7
9	Тема 9. Політика доходів і оплата праці	6	7
10	Тема 10. Планування праці	6	7
11	Тема 11. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці	8	7
12	Тема 12. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення СТВ	8	7
13	Тема 13. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток СТВ	8	6
	Індивідуальні завдання: контрольна робота для з.ф.н.	-	20
	Разом	80	110

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація даного напрямку роботи передбачається шляхом виконання здобувачами вищої освіти заочної форми навчання контрольної роботи.

9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.	словесні методи: лекція, бесіда наочні методи: демонстрування, ілюстрування практичні методи: вправи, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою, методи самостійної роботи вдома: завдання самостійної роботи робота під керівництвом викладача: виконання практичних завдань методи формування пізнавальних інтересів:	- розв'язування тестів; - реферат; - виконання завдань самостійної роботи; - контрольна робота.
ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.	методи усного контролю: обговорення теоретичних питань, доповіді, дискусії методи письмового контролю: письмове виконання практичних завдань тестовий контроль: розв'язування тестів інтерактивні методи: дискусії, ділові ігри, проектування професійних ситуацій; мозковий штурм, «мікрофон», кейси, «Синанон-метод» комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; використання комп'ютерних навчальних програм; дистанційне навчання.	- розв'язування тестів; - презентація; - виконання завдань самостійної роботи; - контрольна робота.

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.	50	50	30
ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.	50	50	30
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

10. Форми оцінювання результатів навчання (денна форма)

Програмні результати навчання	Форма оцінювання					
	Виконання практ. завдання		Розв'язування тестів		Виконання завдань зі сам. роб.	
	Мін к-сть балів	Макс к-сть балів	Мін к-сть балів	Макс к-сть балів	Мін к-сть балів	Макс к-сть балів
ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.	7	12	8	13	15	25
ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.	7	12	8	13	15	25
Всього	14	24	16	26	30	50

10. Форми оцінювання результатів навчання (заочна форма)

Програмні результати навчання	Форма оцінювання					
	Виконання практич. завдання		Розв'язування тестів		Виконання завдань зі сам. роб.	
	Мін к-сть балів	Макс к-сть балів	Мін к-сть балів	Макс к-сть балів	Мін к-сть балів	Макс к-сть балів
ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.	7	12	7	12	16	26
ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.	7	12	7	12	16	26
Всього	14	24	14	24	32	52

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

– **виконання практичного завдання** – завдання на практичному занятті розраховані на групове виконання разом з поточним опитуванням по лекційному матеріалу та письмові індивідуальні висновки. Бали: від 0-2:

1-2 бали: відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та показують вміння аналізувати процеси державного, ринкового регулювання соціально-трудових відносин в цілому та в підприємницькій діяльності; практичні навичками щодо HR-менеджменту та HR-маркетингу, регулювання відносин у соціально-трудої сфері, аналізу та обґрунтування рекомендацій з удосконалення процесів праці в підприємстві;

0-1 балів: відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результатів навчання;

– **розв'язування тестів:** по кожній темі 10 тестових завдань. Бали: від 0-2 за 1 тему (по 0,2 балів за кожну правильну відповідь); відповіді на які показують засвоєний результати навчання на: на високому рівні – 1,6-2,0 бали; на середньому рівні – 1,4-1,6 бали; на достатньому рівні – 1,2-1,4 бали; на низькому рівні – 0-1,2 бали. Якщо практичне заняття по темі не передбачене, тести виконуються по декільком темам на одному з занять.

– **підготовка реферату** – протягом вивчення навчальної дисципліни студент самостійно обов'язково виконує за будь якою темою на вибір 1 реферат. Оцінка виставляється з урахуванням якості написання реферату та захисту. Бали: 0-5:

4-5 бали – проблема, яка розглядається в рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, відповідає діючому стандарту оформлення бібліографії: здобувач при захисті реферату повністю демонструє вміння аналізувати процеси державного, ринкового регулювання соціально-трудових відносин в цілому та в підприємницькій діяльності; практичні навичками щодо HR-менеджменту та HR-маркетингу, регулювання відносин у соціально-трудої сфері, аналізу та обґрунтування рекомендацій з удосконалення процесів праці в підприємстві;

2-3 – тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає

сучасним правилам, але містить певні помилки, здобувач при захисті реферату не повністю володіє матеріалом щодо результату навчання за темою реферату;

0-2 – тема реферату нерозкрита або ж повністю не розкриває заявлений результат навчання, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами, здобувач відмовляється від захисту.

– **підготовка презентації** – протягом вивчення навчальної дисципліни студент обов'язково виконує за будь якою темою на вибір 1 презентацію (спец. Маркетинг – 2 презентації). Бали: 0-6:

5-6 балів – зміст презентації відповідає темі та результатам навчання; наявність творчого підходу складання презентації; якісно підготовлена практична розробка, дотримані всі вимоги щодо технічного й естетичного оформлення роботи і орфографічного стандарту, наявності електронного (на носіїві) матеріалу презентації.

3-4 балів – наявність незначних недоліків у відповідності теми презентації заявленому результату навчання, виконанні презентації та її оформленні.

0-2 бали – наявність суттєвих недоліків або ж повній невідповідності теми презентації результату навчання, вимогам щодо обсягу, оформлення та викладу змісту презентації.

– **виконання завдань зі самостійної роботи** здобувач виконує за всіма темами з дисципліни письмово (заповнює і аналізує таблицю по темі). Бали 0-3:

2-3 бали – за виконане практичне завдання, що повністю відповідає заявленим викладачем вимогам та відображає результати навчання з економіки праці і СТВ;

0-2 бали – за виконане завдання, що містять помилки, неточності чи не відповідають результатам навчання з економіки праці і СТВ.

– **виконання контрольної роботи** студентами заочної форми навчання – протягом вивчення навчальної дисципліни студент-заочник самостійно обов'язково виконує контрольну роботу. Бали: 0-50:

Критерії оцінювання контрольної роботи студентів заочної форми навчання

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичне	1-15 балів	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, проте дещо порушено послідовність викладу та не повністю розкриті результати навчання.
	15-30 балів	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить приклади, що свідчать про творче застосування матеріалу. Відповідь на теоретичні питання стилістично та граматично правильна, має посилання на статистичну інформацію та показує на відмінні знання та вміння аналізувати процеси державного, ринкового регулювання соціально-трудова відносин в цілому та в підприємницькій діяльності; практичні навичками щодо HR-менеджменту та HR-маркетингу, регулювання відносин у соціально-трудова сфері, аналізу та обґрунтування рекомендацій з удосконалення процесів праці в підприємстві
Максимальна кількість балів	30 балів	
Професійно-орієнтоване (задача)	0-10 бали	Кількісна обробка результатів виконана правильно, проте містить деякі технічні помилки та неточності. Розв'язок задачі зведений лише до кінцевої відповіді без наведення послідовності розрахунків
	10-22 балів	Кількісна обробка результатів виконана правильно та за усіма показниками. Зроблено інтерпретацію результатів, яка містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, описуються можливі причини такого результату, зазначаються типологічні особливості. Рекомендації конкретизовані відносно одержаних результатів. Завдання виконано стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів та показує вміння аналізувати процеси державного, ринкового регулювання соціально-трудова відносин в цілому та в підприємницькій діяльності; практичні навичками щодо HR-менеджменту та HR-маркетингу, регулювання відносин у соціально-трудова сфері, аналізу та

		обґрунтування рекомендацій з удосконалення процесів праці в підприємстві
Максимальна кількість балів	20 балів	
Всього	52 балів	

Форма проведення підсумкового контролю згідного робочого та навчального плану – залік.

11. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання			Разом
	Виконання практичного завдання	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни	2	2	3	7
Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства	2	2	3	7
Тема 3. СТВ як система	2	2	3	7
Тема 4. Соціальне партнерство	2	2	3	7
Тема 5. Ринок праці та його регулювання	2	2	3	7
Тема 6. СТВ відносини зайнятості	2	2	3	7
Тема 7. Організація і нормування праці	2	2	3	7
Тема 8. Продуктивність і ефективність праці	2	2	3	7
Тема 9. Політика доходів і ОП	2	2	3	7
Тема 10. Планування праці	2	2	3	7
Тема 11. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці	2	2	3	7
Тема 12. Моніторинг соціально-трудової сфери як інструмент регулювання й удосконалення СТВ	2	2	3	7
Тема 13. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток СТВ		2	3	5
За будь якою темою (реферат)			5	5
За будь якою темою (презентація)			6	6
Всього	24	26	50	100

**11. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(заочна форма навчання)**

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання			Разом
	Виконання практичного завдання	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Об'єкт, предмет і завдання дисципліни				
Тема 2. Трудові ресурси і трудовий потенціал суспільства				
Тема 3. СТВ як система				
Тема 4. Соціальне партнерство				
Тема 5. Ринок праці та його регулювання				
Тема 6. СТВ відносини зайнятості				
Тема 7. Організація і нормування праці	12 (по декільком темам)	12 (по декільком темам)		12
Тема 8. Продуктивність і ефективність праці				
Тема 9. Політика доходів і ОП	12 (по декільком темам)	12 (по декільком темам)		12
Тема 10. Планування праці				
Тема 11. Аналіз, звітність, аудит у сфері праці				
Тема 12. Моніторинг соціально-трудої сфери як інструмент регулювання й удосконалення СТВ				
Тема 13. Міжнародна організація праці та її вплив на розвиток СТВ				
Контрольна робота			52	52
Всього	24	24	52	100

**12. Рекомендовані джерела інформації
Основні**

1. Михайло Акулов, Анна Драбаніч, Тетяна Євась, Ольга Жукова, Олена Помірча, Ірина Цаль, Людмила Юрчишена. Економіка праці і соціально-трудої відносини. К.: ЦНЛ. 2019. 328 с.
2. Червінська Любов. Економіка праці і соціально-трудої відносини. К.: ЦНЛ. 2019. 288 с.
3. Чернявська О.В. Ринок праці: навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2019. 522 с.
4. Корнійчук Б.В. Ринок праці: навчальний посібник. URL: https://stud.com.ua/146320/menedzhment/rinok_pratsi.

5. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник. К.: «Знання», 2009. 390 с.
6. Гриньова В.М., Шульга Г.Ю. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посіб. К.: «Знання», 2010. 310 с.
7. Дядик Т.В. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навчальний посібник. Полтава: ФОП Говоров, 2008. 344 с.
8. Ronald G. Modern Labor Economics: theory and Public Policy / G. Ronald, S. Robert, eleventh edition // Ehrenberg School of Industrial and Labor Relations Cornell University, Smith School of Industrial and Labor Relations Cornell University. USA, 2012. 640 p.
9. Labor economics from a free market perspective employing the unemployable / WALTER BLOCK. World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd., 5 Toh Tuck Link, Singapore. Loyola University New Orleans, USA, 2018. 94 p.

Допоміжні

1. Управління персоналом: навч. посіб. А. О. Азарова, О. О. Мороз, О. Й. Лесько, І. В. Романець; ВНТУ. Вінниця: ВНТУ, 283 с. URL: <http://publish.vntu.edu.ua/txt/601-1.pdf>
2. Томилов В.В., Семеркова Л.Н. Маркетинг рабочей силы. URL: <https://www.marketing.spb.ru/read/m6/>
3. Дядик Т.В., Погребняк Л.П. Ринок праці в Україні: основні тенденції розвитку. The International Scientific and Practical Web-Congress of Economists and Jurists «*The global problem and human security: economic and legal aspects*», professional scientific publication, 28-29 December, 2017, Zagreb (Croatia). P. 120-125. URL: http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2196/1/THE%20GLOBAL%20PROBLEM%20OF%20HUMAN%20SECURITY_%20economic%20and%20legal%20aspects_copy.pdf
4. Дядик Т.В., Погребняк Л.П. Інвестиції в людський капітал. International Scientific Conference *Innovative Economy: Processes, Strategies, Technologies: Conference Proceedings*, Part I, January 26, 2018. Kielce, Poland: Baltigija Publishing. P. 108-112. URL: <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2197/1/%d0%86%d0%9d%d0%92%d0%95%d0%a1%d0%a2%d0%98%d0%a6%d0%86%d0%87%20%d0%92%20%d0%9b%d0%ae%d0%94%d0%a1%d0%ac%d0%9a%d0%98%d0%99%20%d0%9a%d0%90%d0%9f%d0%86%d0%a2%d0%90%d0%9b.pdf>
5. Дядик Т.В., Писаренко С.В. Стан зайнятості та безробіття в Україні. *Агросвіт*. №8, 2017. С. 35-42. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/8_2017/6.pdf
6. Дядик Т.В., Загребельна І.Л., Близнюк К.М. Формування і використання трудових ресурсів на міжнародному рівні та Україні. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. 2018. №1 (41). С. 9-15. URL: http://old.bumib.edu.ua/sites/default/files/visnyk/3_19.pdf
7. Дядик Т.В. Необхідність HR-маркетингу на сучасному ринку праці. Інфраструктура ринку. №33. 2019. С. 246-253. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/39.pdf
8. Yasnolob, I. Tetyana Chayka, Tetiana Diadyk, Alla Rudych, Oleksandr Bezkrivnyi, Viktoriia Danylenko, Lyudmyla Shulga, Alla Svitlychna (2019) Human Factor in the Creation and Development of Energy Independent and Energy Efficient Rural Settlements. *Journal of Environmental Management and Tourism*, (Volume X, Fall), 5(37): 1029 – 1036. DOI:10.14505/jemt.v10.5(37).10. URL: <https://journals.aserspublishing.eu/jemt/article/view/4005>.
9. Дядик Т.В. Необхідність HR-маркетингу на сучасному ринку праці. Інфраструктура ринку. №33. 2019. С. 246-253. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/39.pdf
10. Дядик Т.В., Іванов М.В. HR-бренд як чинник конкурентоспроможності підприємства. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю: зб. матер. ІУ Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтава: ПДАА, 2019. С. 457-459. URL: http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6493/1/%d0%94%d1%8f%d0%b4%d0%b8%d0%ba_%d0%86%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%be%d0%b2_%d1%82%d0%b5%d0%b7%d0%b8.pdf

11. Дядик Т.В., Загребельна І.Л. Міжнародний маркетинг робочої сили. *Науковий економічний журнал «Інтелект XXI»*. №1. 2020. С. 15-20. URL: http://dspace.snu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/3177/1/%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B0%D1%87%D0%BE%D0%B2-%D0%86%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%A5%D0%A5%D0%86%20%E2%84%96%201_2020.pdf

12. Писаренко С.В., Дядик Т.В., Бих С.М. Інноваційні методи управління персоналом як чинник формування його конкурентоспроможності. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Економіка і менеджмент. Збірник наукових праць. Випуск 41. 2020. С. 61-68. URL: <https://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2020/41-2020/11.pdf>.

13. Дядик Т.В. Рогозін А.Ю., Труш В.В. Роль соціального підприємництва та неформальної зайнятості на сучасному ринку праці. Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва: колективна монографія; за ред. О.В. Калашник, Х.З. Махмудова, І.О. Яснолоб. Полтава: Видавництво ПП «Астрия», 2020. С. 127-135.

14. Дядик Т.В., Лядський І.К. Соціальна орієнтованість бізнесу, як важлива передумова створення HR-бренду. Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія Економічні науки. №5. 2020. С. 62-77.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. Демографічна та соціальна статистика. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Премія HR-бренд. URL: <http://hrbrand.com.ua/9-2019.php>.

3. Центр соціально-економічних досліджень. URL: www.caseukraine.com.ua.

4. Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України URL: <https://idss.org.ua/index>.

5. Інститут соціології НАН України. URL: http://i-soc.com.ua/institute/el_library.php.